

Детските рисунки

- Ти защо си сам? – попита Караконджулчо докато притваряше прозореца след Дактилчо.
- Защото Литографка е канена на годишното събрание на пуйките, а пък аз реших да намина да ви видя. Изобщо няма да споменавам разни перуански наденички, дето тук един таласъм ги обещавахе снощи! Не виждам нищо да виси! – Птеродактилът огледа многозначително кухнята.
- Няма как да виси, защото ще окапе пода, пък там, където капне, теракотата се напуква, така каза Бабата. Майката на Детенце рече на Таткото, че той трябва да заключва вратата ако ги яде, а това не било полезно, защото пожарната щяла да я разбива, та да види каква е тази пара, дето му свири от ушите. През два чифта хирургически ръкавици се усещат, да знаеш! Даже Бенемот се отказа от тях.
- Говори ми, говори ми! И без това вече съм накапал плота със слюнка, къде още малко. Ами аз точно такива ги обичам. Таткото няма ли да се сърди?
- Не, но рече да те помоля да напишеш една бележка, че си бил предупреден и ще си ги ядеш на свой страх и риск! Но преди да ти дам наденичка, трябва да скрия папката във фризера, така казал неговият застрахователен агент! Нали нямаме сейф – най-надеждното нещо при пожар бил фризерът. Ето ти една паничка доматен сос, подписвай, че и аз огладнях покрай тебе!

Птеродактилът бръкна с нокът в кетчупа, драсна един йероглиф до кръстчето, поставено от грижливия Татко и духна да изсъхне по-бързо. После облиза паничката, да не се хаби храната, и заразглежда черно-оранжевата керамика.

- Ей така се почна залезът на цивилизацията в Наска! Като почнаха да си мерят подписите и ...
- Отиде коня в раяката? – услужливо подаде реплика Караконджулчо, докато разсеяно дъвчеше парче баница с масло и сирене. Сигурното си беше сигурно.
- Тогава там нямаше коне, - засмя се Дактилчо, и задъвка и той баничка.-Това е от по-късен етап.
- Разкажи де, и без това докато този кетчуп съхне...
- Ами отначало всичко си било наред. Имало жреци, имало жертвоприношения, копали си кладенците, ядали си лютите чушки заедно всички. Нямамо за какво да си завиждат, освен за рисунките. Било спокойно време, затова имали възможност за творчество. Искане ти се да правиш фигурка на рибка – първо лежиш половин ден до реката да си избереш модел. После една седмица месиш глина, оставяш рибката да изсъхне къде месец, два, после я оцветяваш, това значи, че заделяш ден за дъвчене на четка, три дни за разтъркване на окиси, после пак съхнене, печенето в комунална пещ, щото иначе скъпо излиза на дърва, и си готов. Вече ако си майстор, може да те вземат да правиш семейни портрети. Но това си е опасен стади, щото домакинята все дебела излиза, как няма, като я рисуваш върху каната. Та затова майсторите на кани хем били много търсени, хем трябвало бързо да бягат от художествената критика. Та гледали да не си подписват творенията, че можело да

ги издирят и да ги разкритикуват. Оттогава казват, че критиката причинява болка. Сега е метафора, а тогава не било, поне моята баба така казваше.

- Добре, ама ти каза, че упадъкът започнал от подписите.
- А, онова са други подписи. Жреците постепенно се преквалифицирали. Това да си колач на животни, пък било то и божествени, почнало да не им стига. Те искали да оставят знак, обаче къде да оставиш знак на ошавена капибара? Затова си измисляли най-различни знаци. Един начертал права линия дълга колкото кожата на капибарата, нарязана на калибровани лентички от по три нокътни дебелини. Друг направил триъгълник, като хвърлял последователно костите на очилатата мечка, която я сготвили с картофи, ама от червеничките. Трети описвал едни зигзагообразни движения, които според него правел папагалът без глава. Той този папагал колкото брахеозавър ще да е бил, иначе толкова дълго без глава да издаяни, не ми се вярва, аз само от летенето над тази картинка се уморих, хем си имам глава.
- А как различавали коя линия на кого е?
- Точно тук и бил чалъмът. Почнали да се бъркат и да си мерят кожата от капибарите, после се изпокарвали за сложността на отпечатъците. Нататък работата загрубяла съвсем. Нали знаеш, това жреците са особена група хора, от които е по-добре да стоиш по-далеч, даже като нямат гол в ръката нож. Започнали да се изстребват един друг. И за какво – не че не им стигали картофите и лука, ами ги гризъл червеят на индивидуализма. И така ги заял, че те започнали да тормозят населението. То както мирно си рисувало, е, по-голямата част си рисувало, изведнъж било изтръгнато от това съзерцателно занимание и пратено да изравнява плата за нови подписи! С чукове! Наскоро един руски Водяной в реката ми разказваше, че имало и по-идиотски платоустройствени планове по света, ама мисля, че беше глътнал повечко феноли... До къде бях стигнал... Да, до платата! Вече никои нямал време за малки пластики – след като изчуквали платата и ги заравнявали, се налагало да прокарат канали за подписите. Жрецът, на който било платото, забивал само колчета и сверявал със скицата, дето обикновено я рисувало внучето му, а художниците-приложници копаели. Ти представяш ли си едно колибри, дето е петдесет метра голямо? В профил! Или малко сладко паяче, горе долу със същия размер! Ужас, ужас ти казвам! Следва да се отбележи, че май спечелил жрецът, който нарисувал птеродактилче, то е близо триста метра голямо, но той малко изментосал, нашите му помагали с носенето на въженца и коректирали забиването на колчета от високо.
- Как коректирали? – интересува се Караконджулчо.
- Просто! Летиш на линията и ако тя е крива – прас, едно малко ... сещай се какво ... там, където трябва да бъде. Оттогава е и позитивната семантика на онази приказка, която се е запазила и във вашенско, „да те посерат кокошките“, щото нали се разбрахме, хората не вярват, че има птеродактили.
- Добре де, свършили с меренето, и какво станало?
- Там била работата, че толкова се увлекли в съревнованието, че зарязали цялата работа. Нямамо кой да полива картофите, нямамо кой да копа лука, нямамо кой да разчиства кладенците, пък и нали си подливали вода, така да се каже, хвърляли си едни на други камъни в кладенците, когато мислели, че другите не гледат. Глината изсъхнала, вятърът

отвял окисите, а всички дървета били изсечени да се правят носилки и дръжки за чуковете. След като изчезнали дърветата, изчезнали и животните, които ставали за ядене и настъпили глад и жажда. Жреците се смотали първи, след тях майсторите, а най-последни останали гостилничарите.

- Нали всички си тръгнали, защо им били гостилничари?
- Защото един момък се сетил да развива екстремален туризъм. Колкото по-малко ставало месото в наденичките, толкова повече люти чушки имало. Така се родила идеята, че може туристите да идват да се пекат като игуани на слънце и да дъвчат огнени наденички. И сега е така. А птеродактилите нали били научени да си крадат наденички, та и те свикнали на лютичко. Виж този подпис не изсъхна ли? – Дактилчо погледна лъскавия кетчупен йероглиф.

Таласъмчето довлече една салфетка, попи излишъците и пъкна папката във фризера. После донесе една стъклена купа с апетитно изглеждащи наденички. Единственото подозрително в тях бяха червеникавите люспички, които сякаш светеха, и забитите дървени клечки за кебаб.

- Опитавме с вилица, но на емайлираната и падна емайлтът, а сребърната се окисли до черно и почна да пари, - смути се Караконджулчо.
- Точно така трябва да бъде! Баба ми все със сребро ги пробвала в къщи в Перу. Нали знаеш, страната се слави със сребърни руди.
- А вие защо сте се преместили, като било толкова хубаво?
- Поради същата причина, по която днес Литографка отсъства. Заради кюфтетата!

Караконджулчо понечи да попита за детайлите, но му дожаля за Дактилчо. Не искаше да го разстройва с имиграционни въпроси преди любимото му лакомство. Таткото беше чукал пипер два дни с газова маска да улучи автентичния вкус. Имаше и други вечери. Пък и Литографка сигурно знаеше нещо повече.

- Да ти е сладко! – рече таласъмчето и се скри под един голям буркан, в който предвидливо имаше парцалче, напоено с вино, ако щеше да му се налага да излиза, преди Дактилчо да е свършил с храната. Приятелят му зачавка щастливо.